

Sreda, 19. januar 2011

Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum ES/Srbija

P7_TA(2011)0014

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2011 o evropskem integracijskem procesu Srbije

(2012/C 136 E/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju podpisa stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskimi skupnostmi ter njihovimi državami članicami in Republiko Srbijo, ki je v postopku ratifikacije pri državah članicah in pri Evropskem parlamentu, ter začasnega sporazuma o trgovini in z njo povezanimi vprašanji med Evropsko skupnostjo in Republiko Srbijo, ki je začel veljati 1. februarja 2010,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. oktobra 2010, v katerih poziva Komisijo, naj pripravi svoje mnenje o prošnji Srbije za članstvo v Evropski uniji, in sklepov Sveta z dne 14. junija 2010,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta OZN 1244(1999), svetovalnega mnenja Meddržavnega sodišča z dne 22. julija 2010 glede skladnosti enostranske deklaracije neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom in resolucije generalne skupščine OZN z dne 9. septembra 2010, ki je potrdila vsebino mnenja in pozdravila pripravljenost EU, da spodbudi dialog med Beogradom in Prištino ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa sveta 2008/213/ES z dne 18. februarja 2008 o načelih, prednostnih nalogah in pogojih evropskega partnerstva s Srbijo in o razveljavitvi Sklepa 2006/56/ES ⁽²⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije o napredku Srbije ⁽³⁾ in sporočila Komisije z dne 9. novembra 2010 z naslovom Strategija širitve in glavni izzivi za obdobje 2010-2011 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave na Medparlamentarni skupščini EU-Srbija, ki je potekala 4. in 5. oktobra 2010,
- ob upoštevanju sporazuma med EU in Srbijo o ponovnem sprejemu z dne 8. novembra 2007 ⁽⁵⁾ in Uredbe Sveta (ES) št. 1244/2009 z dne 30. novembra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 539/2001 o seznamu tretjih držav, katerih državljani morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljani so oproščeni te zahteve ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 25. oktobra 2007 o odnosih med Evropsko unijo in Srbijo ⁽⁷⁾ ter svoje resolucije z dne 26. novembra 2009 o strategiji Komisije o širitvi za leto 2009 v zvezi z državami Zahodnega Balkana, Islandijo in Turčijo ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju poročil glavnega tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije, predstavljenih Varnostnemu svetu OZN 18. junija 2010 in 6. decembra 2010,
- ob upoštevanju izjave visoke predstavnice in podpredsednice Komisije Catherine Ashton z dne 8. septembra 2010 o prihodnjih korakih OZN glede svetovalnega mnenja o Kosovu,
- ob upoštevanju člena 110(2) svojega poslovnika,

⁽¹⁾ A/RES/64/298.⁽²⁾ UL L 80, 19.3.2008, str. 46.⁽³⁾ SEC(2010)1330.⁽⁴⁾ COM(2010)0660.⁽⁵⁾ UL L 334, 19.12.2007, str. 46.⁽⁶⁾ UL L 336, 18.12.2009, str. 1.⁽⁷⁾ UL C 263 E, 16.10.2008, str. 626.⁽⁸⁾ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 47.

Sreda, 19. januar 2011

- A. ker je predsedstvo v svojih sklepih, objavljenih po v vrhunskem srečanju Evropskega sveta v Solunu 19. in 20. junija 2003, prevzelo obvezo do vseh držav Zahodnega Balkana, ki bi rade pristopile Evropski uniji potem, ko bodo izpolnile zastavljena merila, in je bila ta obveza ponovno poudarjena v obnovenem sporazumu o širitvi, ki ga je Evropski svet potrdil 14. in 15. decembra 2006, ter v sklepih Sveta o Srbiji z dne 25. oktobra 2010,
- B. ker je ritem evropske integracije različen za vsako državo zahodnega Balkana posebej in je odvisen od njihovih dosežkov, zlasti kar zadeva odločenost, da zadovoljijo vse zahteve, izpolnijo vse obveznosti, izvedejo reforme in sprejmejo potrebne ukrepe za članstvo v EU,
- C. ker so konstruktivni pristopi k regionalnemu sodelovanju in dobrim sosedskim odnosom bistven del stabilizacijsko-pridružitvenega procesa; ker imajo takšni pristopi pomembno mesto v procesu spreminjanja zahodnega Balkana v območje z dolgoročno stabilnostjo in trajnostnim razvojem,
- D. ker lahko Srbija postane pomemben subjekt pri zagotavljanju varnosti in stabilnosti v regiji,
- E. ker EU temelji na načelih, kot so sprava, kompromis in mirno sobivanje; ker politika EU za Zahodni Balkan sledi istim ciljem, da bi izboljšala odnose med narodi v tej regiji; ker v skladu s to politiko EU obsoja vse vojne zločine, ki so bili storjeni v nekdanji Jugoslaviji, in podpira delo Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo in lokalnih senatov za vojne zločine, ki si prizadevajo, da bi zagotovili pravico in odgovornost,
1. ponovno poudarja, da je prihodnost Srbije v EU, in spodbuja državo, naj nadaljuje s svojimi prizadevanji v tej smeri; Srbiji izraža pohvalo za napredek, ki ga je dosegla pri reformah; pozdravlja odločitev Sveta z dne 14. junija 2010, da se odpre ratifikacijski postopek stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma s Srbijo, in dejstvo, da ga je 11 držav že ratificiralo; poziva druge države članice, naj nemudoma začnejo ratifikacijski postopek;
2. pozdravlja prošnjo za članstvo v Evropski uniji, ki jo je Srbija vložila 22. decembra 2009, in sklep, ki ga je Svet ministrov sprejel 25. oktobra 2010, v katerem poziva Komisijo, naj ponovno preuči prošnjo Srbije; meni, da sklep Sveta daje Srbiji pozitivno sporočilo in jo spodbuja, naj pospeši izvajanje reform, ki so potrebne za izpolnjevanje kopenhavskih meril; poudarja, da je sklep Sveta pomemben prispevek k stabilnosti na Zahodnem Balkanu; poziva Komisijo, naj pripravi svoje mnenje o tej temi v skladu s postopkom iz člena 49 Pogodbe o Evropski uniji;
3. pozdravlja sklep Sveta o sprostitvi vizumske ureditve, ki od 19. decembra 2009 srbskim državljanom omogoča potovanje v schengensko območje brez viz; pozdravlja sklep srbske vlade, da državljanom EU omogoči potovanje v Srbijo z osebnimi izkaznicami, in poziva k nadaljnjim pobudam za lajšanje medosebnih stikov in mobilnosti oseb na območju Zahodnega Balkana; poziva srbske organe, naj sprejmejo ustrezne ukrepe in si kar najbolj prizadevajo, da bi omejili možnosti zlorabe brezvizumskega režima, zlasti pri zagotavljanju ustrezne informiranosti srbskih državljanov o njihovih pravicah in obveznostih, ki iz tega režima izhajajo;
4. z zadovoljstvom ugotavlja, da Instrument za predpristopno pomoč v Srbiji dobro deluje; spodbuja vlado in EU, naj poenostavi upravne postopke za financiranje iz Instrumenta za predpristopno pomoč, da bi postal bolj dostopen manjšim upravičencem in upravičencem, ki so bolj oddaljeni od centra; poudarja, da je treba v prihodnji reviziji finančnega okvira EU ohraniti ustrezno raven predpristopne pomoči;
5. pozdravlja skupno resolucijo EU in Srbije o svetovalnem mnenju Mednarodnega sodišča o skladnosti enostranske deklaracije neodvisnosti Kosova z mednarodnim pravom, ki jo je generalna skupščina OZN 9. septembra 2010 z odobravanjem sprejela; pozdravlja pripravljenost srbske vlade, da pod okriljem EU ponovno vzpostavi dialog s Kosovom, in poziva, naj se pogovori nemudoma pričnejo; poziva Srbijo, naj vzpostavi dialog s Kosovom brez nadaljnega sklicevanja na nova pogajanja o statusu; izraža prepričanje, da

Sreda, 19. januar 2011

bi bil postopen pristop koristen za vse državljane Kosova; poudarja, da sta za uspešen dialog potrebni predanost in pripravljenost na kompromise pri obeh straneh, da bi se dosegla njuna skupna evropska prihodnost, njun skupen interes za vzpostavitev dolgotrajnega miru in stabilnosti v regiji ter za dobrobit prebivalcev; poudarja, da je sposobnost spodbuditi ta proces preizkušnja za verodostojnost EU in politično vizijo cele regije; opozarja, da so dobrososedski odnosi med glavnimi pogoji, ki jih morajo izpolniti vse države Zahodnega Balkana, da se bodo lahko približale članstvu v EU;

6. pozdravlja izboljšano sodelovanje z Eulexom, a poudarja, da si je treba še naprej prizadevati v tej smeri, zlasti za boljšo izmenjavo informacij; poziva srbske oblasti, naj olajšajo sodelovanje Eulexa s kosovskimi Srbi pri prizadevanjih za uveljavljanje pravne države na severu Kosova;

7. poziva srbsko vlado, naj ukine vzporedne strukture na Kosovu, ki spodkopavajo postopek decentralizacije in preprečujejo popolno vključitev srbske skupnosti v kosovske institucije; v zvezi s tem poziva srbske organe, naj bodo konstruktivni pri postavljanju in delovanju občinskih institucij v srbskih etnično mešanih občinah severno in južno od reke Ibar;

8. poziva srbske organe, naj zavzamejo konstruktiven odnos do prihodnjih splošnih volitev na Kosovu; poudarja, da so stabilne večnacionalne institucije na Kosovu v interesu Srbije in drugih sosednjih držav, ter v zvezi s tem meni, da je sodelovanje kosovskih Srbov v volilnem procesu nepogrešljivo za preprečevanje marginalizacije srbske skupnosti na Kosovu;

9. ugotavlja, da si Srbija in Kosovo v okviru Delovne skupine o pogrešanih osebah v povezavi z dogodki na Kosovu prizadevata najti osebe, pogrešane od spopadov v letih 1998 in 1999; poudarja, da je rešitev tega vprašanja pomembna za premik naprej od spopadov v letih 1998 in 1999; poleg tega ugotavlja, da ostaja še približno 1 862 primerov pogrešanih oseb, ter poziva Srbijo in Kosovo, naj za iskanje teh oseb nudita vso možno pomoč ena drugi, Mednarodnemu odboru Rdečega križa, Eulexu in drugim subjektom;

10. poudarja, da razvoj regionalnega sodelovanja ostaja glavna prednostna naloga EU in ima vlogo glavnega sprožilca za spravo, dobrososedske odnose in krepitev medosebnih stikov na Zahodnem Balkanu; zato poziva Srbijo, naj ubere konstruktiven pristop do bolj vključujočega regionalnega sodelovanja, kar bi pripomoglo k oblikovanju praktične in trajnostne rešitve predstavljanja Kosova na regionalni ravni; zato pozdravlja sestanek na visoki ravni med EU in Zahodnim Balkanom, ki se je odvijal 2. junija 2010 v Sarajevu;

11. opozarja, da je popolno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo temeljni pogoj za Srbijo, da lahko nadaljuje po poti do članstva v EU; ugotavlja, da se Srbija še naprej ustrezno odziva na zahteve Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo, in poziva srbsko vlado, naj nadaljuje s tesnim sodelovanjem s Sodiščem, tudi tako, da nemudoma posreduje zahtevane dokumente in pravočasno zaključi primere, ki so bili preusmerjeni z Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo; poudarja pa, da so po najnovejši oceni glavnega tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo prizadevanja Srbije za aretacijo dveh preostalih ubežnikov še vedno problematična; poudarja, da lahko kot polno sodelovanje šteje samo aretacija in izročitev ubežnikov haaškemu sodišču, in poziva k bolj sistematičnim prizadevanjem za njihovo aretacijo, da bi bil mandat sodišča končno izvršen; zlasti poziva, naj se sedanji pristop na novo oceni v skladu s priporočili Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo; poudarja, da lahko Srbija pridobi status kandidatke in/ali vstopi v pristopna pogajanja z EU le, če bo urad tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo ocenil, da je ponudila popolno sodelovanje;

12. pozdravlja resolucijo o Srebrenici, ki jo je sprejel srbski parlament, saj gre za pomemben korak v procesu ozaveščanja o okrutnostih, ki so se zgodile nedavno, in sprave v regiji; kot nadaljnji korak v tej smeri izreka pohvale predsedniku Tadiću za odločitev, da se bo udeležil komemoracije ob 15. obletnici genocida v Srebrenici, in da je obiskal Vukovar, kjer se je poklonil in opravičil žrtvam pokola na Ovčari leta 1991, kar bo dalo nov zagon razvoju dobrososedskih odnosov med Srbijo in Hrvaško; pozdravlja predanost in profesionalnost posebnega tožilstva za vojne zločine, vključno s hitrim odzivom glede preiskave jezera Perućac;

Sreda, 19. januar 2011

13. je seznanjen z reformo sodstva in poziva k dodatnim energičnim prizadevanjem za zagotovitev neodvisnosti in nepristranskosti sodnikov ter večjo učinkovitost dela sodišč; pozdravlja postopek ponovnega imenovanja sodnikov, vendar poudarja, da je treba postopek izpeljati transparentno in sodnikom, ki ne bodo ponovno imenovani, zagotoviti pravico do tega, da se zoper takšno odločitev pritožijo, ter sviri pred politizacijo tega procesa; opozarja na zamude pri sprejemanju ustrezne zakonodaje in tamkajšnjo vlado poziva, naj preostale osnutke zakonov čim hitreje pošlje v parlament; poziva, naj bo delovanje pravosodja v celotni pregledno; poleg tega poziva, naj se sodiščem namenijo dodatni finančni in upravni viri, kar velja tudi za ustavno sodišče, da bi se izboljšalo njihovo delovanje in bi se odpravili sodni zaostanki; v zvezi s tem meni, da bi morala vrnitev lastnine nekdanjim lastnikom imeti prednost; poudarja, da je domneva nedolžnosti med osrednjimi instrumenti pravne države; poziva organe, zlasti izvršno vejo, naj strogo upoštevajo to načelo;

14. opozarja, da bi morala biti prizadevanja za podpiranje načel pravne države glavna prednostna naloga državnih organov; pozdravlja napredek v boju proti korupciji, ki se je med drugim pokazal z nedavnimi zelo odmevnimi primeri kazenskega pregona in določitvijo ustreznega pravnega okvira, pa tudi z začetkom dejavnosti protikorupcijske agencije januarja 2010, vendar poudarja, da je korupcija v državi še vedno zelo razširjena, in poziva k prizadevanjem za njeno odpravo; opozarja zlasti na nezakonito trgovino in na njene negativne posledice ter na druge oblike nezakonitih dejavnosti, ki jih opravljajo kriminalne združbe; opozarja na prakso dvojnih službenih mest, zaradi katere obstaja velika nevarnost, da bi prišlo do navzkrižja interesov, in meni, da bi jo bilo treba obravnavati prednostno; zaradi tega je zaskrbljen nad nedavnimi spremembami zakona o protikorupcijski agenciji, ki gredo v nasprotno smer, in je seznanjen s pritožbo, ki jo je glede ustavnosti te določbe agencija vložila na ustavno sodišče; poziva organe, naj namenijo vso potrebno politično in upravno podporo dejavnostim protikorupcijske agencije, in poudarja, da je treba primere korupcije, o katerih je agencija poročala, hitro preiskati; poziva, naj se sprejmejo spremembe zakona o financiranju političnih strank, da bi se zagotovila popolna preglednost in učinkovit sistem spremljanja financiranja strank; spodbuja organe, naj sprejmejo zakonodajo, ki bo učinkovito ščitila prijavitelje; poudarja, da je vračanje lastnine pomemben korak pri zagotavljanju pravičnosti; poudarja, da je pomembno strogo slediti postopkom, kar bo okrepilo zaupanje družbe v nepristranskost pravosodja;

15. pozdravlja napredek pri reformi javne uprave; poudarja, da bi si morala država bolj prizadevati za vzpostavitev neodvisne javne uprave, in zato poziva, naj se uvede sistem zaposlovanja, ki temelji na zaslugah, ki vključuje profesionalen in pregleden način zaposlovanja ter učinkovito kadrovsko upravljanje, in v zvezi s tem opozarja na škodljivo prakso zaposlovanja uslužbencev mimo zakona o javnih uslužbencih, pogosto na osnovi političnih poznanstev; opozarja na premajhno zastopanost nacionalnih manjšin v javni upravi in na sodiščih ter v podjetjih v državni lasti; opozarja, da je treba zmogljivost uprave na državni in lokalni ravni nenehno krepiti, poziva k nadaljnji krepitvi zmogljivosti in usklajevanju javne uprave na področju vključevanja v EU, ter Komisijo poziva, naj oblastem pri tem še naprej pomaga, hkrati pa se usklajuje z drugimi donatorji;

16. pozdravlja napredek pri reformi policije in večjem sodelovanju na policijskem področju s sosednjimi državami; zlasti pozdravlja sporazum o policijskem sodelovanju s Hrvaško, Črno goro ter Bosno in Hercegovino; pozdravlja podpis načrta za sodelovanje z Europolom, da bi se sklenil operativni sporazum s to agencijo Evropske unije za kazenski pregon; poudarja pa, da je treba okrepiti prizadevanja, da bi se zadovoljili izzivi načrta, zlasti na področjih varstva osebnih podatkov in zaupnih podatkov, ki sta ključni za sklenitev sporazuma z Eurojustom ter za sodelovanje z njim;

17. opozarja na primere neprimernega ravnanja policije, vključno s prekoračenjem pooblastil in nasiljem policistov nad državljani, in poziva k dodatnim energičnim prizadevanjem, da se kršitelji kaznujejo; zato pozdravlja sodelovanje policije z neodvisnimi nadzornimi organi in upoštevanje njihovih ugotovitev; meni, da mora imeti nevtralnost policije in drugih organov kazenskega pregona prednost pri obravnavi predstavnikov vseh manjšin ter poziva organe, naj na tem področju izboljšajo usposabljanje za razumevanje problematike na tem področju; pozdravlja prizadevanja za večjo udeležbo žensk v policiji;

Sreda, 19. januar 2011

18. pozdravlja dosedanja prizadevanja, da bi se otresli dediščine dejavnosti varnostnih služb v preteklosti; v zvezi s tem poudarja, da je treba izvesti nadaljnje reforme v varnostnem sektorju, zlasti lustracijo, ter povečati parlamentarni pregled in nadzor obveščevalnih služb; opozarja organe, da je za regionalno spravo nujno, da se arhivi obveščevalnih služb odprejo javnosti, zlasti zaradi grozodejstev, ki so se zgodila med drugo svetovno vojno in po njej; opozarja, da so pravice posameznikov premalo zaščitene, in poziva k nadaljnjim reformam v tej smeri;

19. pozdravlja izboljšano usklajenost med policijo in tožilstvom, ki prinaša rezultate v boju proti organiziranemu kriminalu in trgovini z mamili, ki sta skupna izziva za EU in Srbijo; ugotavlja, da je bil z državami Latinske Amerike podpisan memorandum, da bi se bolj učinkovito spopadli s prekomorsko trgovino z mamili; poziva k nadaljnjim prizadevanjem za izboljšanje notranjih zmogljivosti policije in pravosodja, ob tem pa poudarja, da trgovina z mamili iz Srbije in prek nje ostaja problem za EU;

20. opominja na pomen pravilno delujočega parlamenta kot ključne institucije v demokratičnem sistemu in pozdravlja proceduralne novosti, ki jih prinaša sprejetje novega zakona o narodni skupščini; poziva k takojšnji odpravi protiustavne prakse „praznih mandatov“, ki političnim strankam omogoča nadzor nad delom poslancev; poziva tudi k ustavitvi samovoljnega dodeljevanja sedežev v parlamentu; poziva politične stranke, naj čim prej, vsekakor pa v času sedanjega parlamentarnega obdobja, uvedejo ustrezne predpise v skladu z evropskimi demokratičnimi standardi; pozdravlja sprejetje novega poslovnika parlamenta, poziva k krepitvi nadzora nad dejavnostmi vlade in pozdravlja uradno uvedbo javnih predstavitev v poslovniku v ta namen; odobrava, da so v poslovniku prvič vključene določbe, ki omogočajo nadzor neodvisnih organov, vendar je zaskrbljen zaradi možnosti vmešavanja parlamenta v delo teh organov; poziva k pripravi osnutka novih predpisov v skladu s priporočili beneške komisije, ki določajo pravni okvir za neodvisno delo teh organov;

21. pozdravlja dosedanja prizadevanja varuha človekovih pravic za zaščito pravic državljanov, kar zadeva pravilno delovanje državnih institucij, vključno z dejavnostmi v podporo pravicam otrok in manjšin, tako na državni kot pokrajinski ravni; poziva državne oblasti, naj olajšajo ta prizadevanja in naj zagotovijo zadostno ukrepanje v skladu s priporočili varuha človekovih pravic; pozdravlja vzpostavitev treh lokalnih uradov varuha človekovih pravic v občinah Preševo, Bujanovac in Medvedja;

22. opominja, da so močni in neodvisni mediji nadvse pomembni za demokracijo, ter poziva k sprejetju ukrepov za zagotovitev njihove neodvisnosti od političnih pritiskov in drugih vplivov; pozdravlja prizadevanja srbske vlade za vzpostavitev pravnega okvira, ki bi zagotovil svobodo govora, vendar je zaskrbljen zaradi poskusov nadziranja medijev in poseganja vanje; je zaskrbljen nad polemikami, ki so spremljale privatizacijo dnevnika Večernje novosti, in vlado poziva, naj zagotovi enako obravnavo vseh tujih in domačih vlagateljev; obsoja napade in grožnje, usmerjene proti srbskim novinarjem, ter poziva tamkajšnje oblasti, naj jih v celoti raziščejo in storilce privedejo pred sodišče; opozarja na koncentracijo lastništva in nepreglednost v medijih; opozarja na primere objavljanja osebnih podatkov ter poudarja, da novinarji potrebujejo samoregulacijo in morajo spoštovati etični kodeks; ugotavlja, da je raven dostopa do spleta še vedno nizka, priznava pomen spleta za svobodo medijev ter zahteva, naj oblasti naredijo premik naprej na tem področju;

23. poudarja pomen procesa decentralizacije za boljše delovanje države, saj jo približuje državljanom, hkrati pa je upoštevana njihova pravica do pokrajinske avtonomije in lokalne samouprave; v zvezi s tem pozdravlja sprejetje zakona o nacionalnih manjšinskih svetih, ki ureja pristojnosti in volitve nacionalnih manjšinskih svetov na način, ki je skladen z mednarodnimi standardi; priznava napredek pri izvajanju ustave iz novembra 2006 s sprejetjem statuta in zakona o pristojnostih Vojvodine; poziva k nadaljevanju procesa prenosa oblasti s sprejetjem zakona o javnih prihodkih in zakona o javni lastnini Vojvodine in lokalnih skupnosti, ki bosta Vojvodini omogočila izvajanje oblasti v skladu z novim statutom; dalje poziva k dodatnim političnim prizadevanjem za odziv na težnje po lokalni upravi albanske manjšine v dolini Preševo, za kar je treba hitro zagotoviti ustrezna sredstva, ki se morajo razdeliti po posvetovanju s koordinacijskim

Sreda, 19. januar 2011

organom občin Preševo, Bujanovac in Medvedja; hkrati poudarja, da imajo predstavniki albanske manjšine največjo odgovornost, ter jih poziva, naj se izrečejo proti zagrizeni nacionalistični in secesionistični retoriki, ki je v ostrem nasprotju s temeljnimi evropskimi vrednotami; prav tako poudarja pomen integracije Srbov v te lokalne oblasti;

24. pozdravlja srbska prizadevanja na področju zaščite manjšin, vendar poudarja, da je treba dostop do informacij in izobrazbe v manjšinskih jezikih izboljšati, zlasti za bošnjaško, bolgarsko, bunjevsko in romunsko manjšino;

25. pozdravlja vzpostavitev večine nacionalnih manjšinskih svetov, kar jim omogoča sprejemanje odločitev na področju izobraževanja, kulture, rabe manjšinskih jezikov in javnih informacij; ugotavlja, da je polno izvajanje pristojnosti teh manjšinskih samoupravnih organov zelo pomembno in da so potrebne ustrezne finančne pomoči, ki jih zagotavlja zakon o svetih narodnih manjšin; je seznanjen s pritožbami nad nepravilnostmi v postopku priprave in zakonskih zahtevah za ustanovitev teh svetov, pa tudi s pritožbami o kršenju zajamčenih pristojnosti narodnih svetov s strani nekaterih ministrstev in lokalnih skupnosti, ter poziva oblasti, naj se nanje odzovejo; izraža skrb v zvezi z ustanavljanjem bošnjaškega narodnega sveta in poziva k hitremu zaključku tega procesa v skladu s predpisi, da se omogoči zakonito zastopstvo Bošnjakov v svetu; je zaskrbljen nad vse večjimi napetostmi v Sandžaku, kot so se med drugim pokazale z nedavnimi nasilnimi incidenti, in odločno poziva k rešitvi političnih sporov z dialogom v okviru demokratičnih ustanov;

26. pozdravlja dosežen napredek v zvezi s spodbujanjem enakosti spolov, zlasti sprejetje zakona o enakosti spolov ter sprejetje nacionalnega akcijskega načrta za izboljšanje položaja žensk in spodbujanje enakosti spolov; opozarja pa, da se še vedno čaka na izvajanje teh ukrepov in da so ženske še vedno diskriminirane, zlasti na trgu dela; zato poziva srbske oblasti, naj hitro začnejo v praksi uresničevati novi pravni okvir o enakosti spolov ter se lotijo reševanja širših vprašanj spolne diskriminacije, kot je vse višja stopnja družinskega nasilja v Srbiji;

27. poziva k nadaljnjim korakom v smeri polnega izvajanja protidiskriminacijske zakonodaje in pozdravlja napredek na tem področju, zlasti imenovanje komisarja za varstvo enakosti, kar je pomemben korak pri zagotavljanju enake obravnave vseh državljanov Srbije;

28. opominja, da sta svoboda izražanja in zbiranja temeljni evropski vrednoti in z veseljem ugotavlja, da je 10. oktobra 2010 v Beogradu potekala gejevska parada ponosa; ta dogodek dojema kot ključen korak k vzpostavitvi odprte, tolerantne in raznolike družbe ter kot zavezo vlade, da bo branila standarde EU o toleranci in zaščitila ranljive manjšine v družbi; je zadovoljen z zadostnimi varnostnimi ukrepi za zaščito udeležencev parade;

29. vendar graja nasilne izgrede, ki so spremljali parado in v katerih je bilo veliko poškodovanih, večinoma policistov; opozarja, da so imeli vpleteni skrajneži posredno podporo nekaterih strank in verskih voditeljev; poziva srbske oblasti, naj zagotovijo pravno državo, tako da sodno preganjajo krivce za nasilje, ki je skazilo parado, ter dejansko prepovejo ekstremistične organizacije, katerim pripadajo; ugotavlja, da so bile te organizacije že odgovorne za hudo nasilje v preteklosti, zlasti 17. februarja 2008 in ob številnih športnih dogodkih; v zvezi s tem ugotavlja, da številni tovrstni primeri čakajo na razsodbo ustavnega sodišča; poziva k sprejetju ustreznih ukrepov za učinkovit boj proti vsem vrstam ekstremizma in radikalizma v družbi;

30. poudarja, da številni Romi še vedno živijo v skrajni revščini, kar ima izrazito negativni vpliv na življenjske možnosti mladih Romov; poleg tega poudarja, da so diskriminirani na trgu dela, saj jih ima le 5 % stalno službo; poziva oblasti, naj nujno ukrepajo za izboljšanje njihovega položaja, tako da vsem priskrbijo osebne izkaznice, ter naj izboljšajo njihov dostop do ustreznih stanovanj, trga dela, izobrazbe in zdravstvenega varstva; opozarja na še vedno prisotno diskriminacijo ter nedavno nasilje nad Romi in prisilno preselitev Romov, ki so jo izvedle srbske oblasti;

Sreda, 19. januar 2011

31. poudarja, da je Srbija država z najvišjim številom beguncev in notranje razseljenih oseb v Evropi; opozarja na njihov težek položaj v zvezi z nastanitvijo in revščino ter poziva srbske oblasti, naj revidirajo nacionalno strategijo za begunce; pozdravlja srbske pobude za oživitev regionalnega procesa za trajno rešitev begunske problematike ter poziva podpisnice sarajevske deklaracije, naj dosežejo večji napredek na tem področju; v zvezi s tem izpostavlja skupno zavezanost srbskega in hrvaškega predsednika preiskovanju usode pogrešanih oseb in iskanju rešitev za vprašanja beguncev in vračanja; poziva Komisijo, naj uporabi svoj politični vpliv na kandidatko za članstvo v EU in morebitne druge kandidatke v regiji, da bi zagotovila odpravo ovir, ki preprečujejo vračanje beguncev; poleg tega opozarja, da je v skladu s sporazumi z državami EU o ponovnem sprejetju predvidena vrnitev do 150 000 oseb ter da bodo za njihovo uspešno ponovno vključitev potrebne temeljite priprave, zlasti lokalnih oblasti; poudarja pomembno vlogo, ki jo imajo organizacije civilne družbe pri tem procesu;

32. pozdravlja reforme v vojaškem sektorju, zlasti profesionalizacijo srbske vojske, ki je začela veljati 1. januarja 2011, kar je pomemben korak v smeri posodobitve vojske in nadaljnje krepitve civilnega nadzora vojske;

33. poudarja pomembno vlogo, ki jo ima civilna družba pri določanju prednostnih politik; poudarja pomen dialoga z organizacijami civilne družbe; poudarja tudi ključno vlogo predstavnikov civilne družbe in njihovega prispevka h krepitvi regionalnega sodelovanja pri socialnih in političnih vidikih; pozdravlja, da je novi zakon o združevanju, ki je bil sprejet leta 2009, jasno opredelil pravni status nevladnih organizacij ter da je bil dosežen napredek v sodelovanju med srbskimi upravnimi organi in civilno družbo; priznava prizadevanja vlade za posvetovanje s civilno družbo; poziva oblasti, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe za formalizacijo in povečanje udeležbe predstavnikov civilne družbe v procesu oblikovanja politik in pri spremljanju dejavnosti oblasti; poudarja, da je treba podpreti in zaščititi zagovornike človekovih pravic, zlasti aktiviste lezbičnih, gejevskih, biseksualnih in transseksualnih gibanj, ljudi, ki se ukvarjajo s preiskovanjem vojnih zločinov, ter ljudi, ki se zavzemajo za boljše odnose med Srbijo in Kosovom;

34. v zvezi s tem izraža podporo pobudi o Regionalni komisiji za iskanje in razkrivanje resnice o vojnih zločinih in drugih resnih kršitvah človekovih pravic v nekdanji Jugoslaviji (RECOM), katere namen je premik naprej v procesu ozaveščanja in sprave na Zahodnem Balkanu, ter poziva srbske oblasti in oblasti drugih zadevnih držav, naj jo podprejo;

35. poudarja, da je izobraževalni sistem nadvse pomemben za srbsko mladino in za prihodnje gospodarske obete; poudarja, da je sodoben izobraževalni sistem z visokimi standardi, ki proizvaja generacije visokokvalificiranih delavcev, eden osrednjih pogojev za družbeni in gospodarski razvoj; obžaluje visoko brezposelnost v državi, zlasti med mladimi, in nizek delež univerzitetnih diplomirancev; poziva oblasti, naj v celoti izvajajo določbe bolonjskega procesa in srbski izobraževalni sistem uskladijo z evropskimi standardi; pozdravlja napredek na področju znanosti in raziskav, vendar poudarja, da je treba storiti še več, če se želi Srbija pridružiti evropskemu raziskovalnemu prostoru; poleg tega poziva oblasti, naj povečajo naložbe v nacionalne raziskovalne zmogljivosti, da bi preprečili zaostajanje srbskih raziskovalnih standardov in zmogljivosti za evropskimi;

36. priznava razširjeno splošno kolektivno pogodbo, ki jo je novembra 2008 podpisala srbska vlada s sindikati in združenjem delodajalcev spodbuja srbsko vlado, naj odpravi sedanjo zamrznitev pogodb; poudarja, da so sindikati kljub ustavnim zagotovilom še vedno omejeni, ter poziva Srbijo, naj dodatno izboljša pravice delavcev in sindikatov; je zaskrbljen, ker je socialni dialog še vedno šibek, posvetovanje s socialnimi partnerji pa neredno; priznava, da se socialni in ekonomski svet sestaja pogostejše in da vsi specializirani organi delujejo, vendar je zaskrbljen, ker je njegova zmogljivost še vedno šibka; poziva k nadaljnjim korakom za okrepitev ekonomskega in socialnega sveta, ki bi zagotovili, da bo imel dejavno vlogo pri krepitvi socialnega dialoga ter dejavnejšo posvetovalno vlogo pri sprejemanju zakonodaje;

37. opozarja na težke razmere v sistemu izvrševanja zaporne kazni in poziva k ukrepom za odpravo prenatrpanosti zaporov, izboljšanje izredno slabih pogojev v zaporih in zagotovitev ustreznih programov prevzgoje in usposabljanja za zapornike;

Sreda, 19. januar 2011

38. opozarja na škodljive posledice finančne krize v državi; je seznanjen z nedavno revizijo „stand-by“ sporazuma z Mednarodnim denarnim skladom zaradi pozitivne ocene makroekonomske politike države ter pozdravlja vzpostavitev okvira za naložbe v Zahodni Balkan, katerega cilj je napredek pri integraciji in gospodarskem oživljanju regije, saj namenja posojila za prednostne infrastrukturne projekte; poziva k razširitvi tega okvira, tako da bo vključeval podporo malim in srednjim podjetjem, ter poziva Srbijo, naj izkoristi te nove finančne vire, pa tudi priložnosti instrumenta predpristopne pomoči (IPA), med drugim z namenom učinkoviteje zaščititi ranljive družbene skupine pred posledicami krize;

39. opozarja, da monopoli močno ovirajo razvoj v celoti delujočega tržnega gospodarstva; zato poziva vlado, naj dejavno ukrepa za zagotovitev, da bo z odpravo monopolov izvajala učinkovito konkurenčno politiko; poudarja, da so ovire za vstop malih in srednjih podjetij v gospodarstvo še vedno večje, kot bi bilo zaželeno; pozdravlja vzpostavitev tržnih regulatorjev na različnih področjih in pričakuje od oblasti, da bodo zagotovile neodvisnost teh organov, da bi preprečile njihovo „zajetje“;

40. poleg tega ugotavlja, da so potrebne nadaljnje izboljšave državnega vodenja nacionalne in ekonomske statistike, ter poziva oblasti, naj ga nadgradijo;

41. poziva srbske oblasti in politična gibanja, naj se odločneje zavzamejo za politike zaposlovanja in socialno kohezijo ter vzpostavijo razmere, ki bodo ugodne za razvoj demokracije, pravne države, svobodnega tržnega gospodarstva in spoštovanja človekovih pravic;

42. poziva k dodatnim prizadevanjem za razvoj trajne mreže javnega prevoza, tako v Srbiji kot na celem Zahodnem Balkanu, ter za izboljšanje cestne infrastrukture, vključno s hitrim dokončanjem desetega koridorja, in nič manj tudi železniškega in notranjega vodnega prometa; poudarja pomen integriranega sistema prevoza za gospodarski razvoj srbskih regij in povečanje stopnje regionalne trgovine; se zlasti zanima za razvoj strategije za Podonavje, da bi izboljšali povezave in komunikacijske sisteme (ker zajema zlasti promet, energetska vprašanja in informacijsko družbo), obvarovali okolje, preprečili tveganje naravnih nesreč in okrepili socialno-ekonomski razvoj;

43. v zvezi s tem obžaluje slabo stanje javnega prometa, zlasti kar zadeva železnice; poziva srbsko vlado, naj v celoti izkoristi sredstva iz instrumenta za predpristopno pomoč, da bi razvila, nadgradila in posodobila železniško omrežje ter izboljšala medsebojne povezave s sosednjimi državami za potnike in tovor;

44. izraža pohvalo dobremu napredku Srbije na področju okolja; se vseeno zavzema za okrepitev prizadevanj na področju obnovljive energije in energetske učinkovitosti, saj ugotavlja, da je treba glavne člene evropske zakonodaje o obnovljivih virih energije še prenesti ter da je treba še sprejeti zakonodajni okvir za energetske učinkovitost;

45. pozdravlja pravilnik, ki ga je sprejela agencija za kemikalije in ki omejuje ali prepoveduje proizvodnjo kemikalij, ki so škodljive za zdravje ljudi in okolje, ter ki je industrijo kemikalij približal predpisom EU; obžaluje pa, da se zavlačuje z izvajanjem nekaterih določb, ki zahtevajo napredno tehnologijo in s tem povezane naložbe, saj naj bi to po navedbah predstavnikov industrije vodilo v finančne izgube in motnje v poslovanju te industrije v Srbiji; poziva k hitremu in polnemu izvajanju zelenega zakonodajnega paketa iz leta 2009;

46. pozdravlja sporazuma s Črno Goro in Hrvaško o izročanju državljanov teh držav, ki so osumljeni sodelovanja v organiziranem kriminalu ter napovedane pogovore o določitvi meje med Srbijo in Hrvaško; spodbuja srbsko vlado, naj podobne sporazume sklene tudi z drugimi sosedami, ter pozdravlja premik, ki sta ga naredili Srbija in Črna Gora v tej smeri; spodbuja Srbijo, naj nadaljuje izmenjavo obveščevalnih podatkov in dokazov s sosednjimi državami o čezmejnih kriminalnih omrežjih, zlasti tistih, ki so vpletena v trgovino z mamili, da bi se učinkovito spopadli z mednarodnim organiziranim kriminalom na Balkanu;

Sreda, 19. januar 2011

47. poudarja pomembno vlogo Srbije za stabilnost celotnega zahodnega Balkana ter zlasti za stabilnost in kohezijo Bosne in Hercegovine; v zvezi s tem poziva srbske oblasti, naj dejavno podprejo vse potrebne ustavne spremembe, ki bi državnim institucijam Bosne in Hercegovine omogočile izvedbo zahtevnih reform v procesu evropske integracije; poziva Beograd, naj še posebej podpre konsolidacijo, integracijo in krepitev državnih institucij Bosne in Hercegovine;

48. poziva srbske oblasti, naj nadaljujejo približevanje okoljski zakonodaji in standardom EU ter izvajajo in izvršujejo sprejeto zakonodajo;

49. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladi in parlamentu Srbije.

Evropska pobuda o Alzheimerjevi bolezni in drugih demencah

P7_TA(2011)0016

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2011 o evropski pobudi o Alzheimerjevi bolezni in drugih demencah (2010/2084(INI))

(2012/C 136 E/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 168 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju člena 35 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju priporočila Sveta v zvezi z ukrepi za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, zlasti Alzheimerjevi bolezni, prek skupnega načrtovanja raziskovalnih dejavnosti in sklepov Sveta o strategijah javnega zdravja za boj proti nevrodegenerativnim boleznim, povezanih s starostjo, in zlasti Alzheimerjevi bolezni,
- ob upoštevanju ugotovitev neprofitne organizacije Alzheimer Europe v okviru projekta EU EuroCoDe (Evropsko sodelovanje v boju proti demenci) (2006/2008), ki ga je financiral GD SANCO, in svetovnega poročila o Alzheimerjevi bolezni 2010, ki ga je 21. septembra 2010 na svetovni dan te bolezni objavilo mednarodno združenje Alzheimer's Disease International (ADI),
- ob upoštevanju rezultatov evropskega projekta EuroCoDe (evropsko sodelovanje v boju proti demenci) organizacije Alzheimer Europe, ki ga financira Evropska komisija,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o evropski pobudi o Alzheimerjevi bolezni in drugih demencah (KOM(2009)0380),
- ob upoštevanju strateškega cilja EU v zvezi s spodbujanjem dobrega zdravja v starajoči se Evropi na podlagi bele knjige Komisije „Skupaj za zdravje: strateški pristop EU za obdobje 2008–2013“, v katerem je poudarjena potreba po pospešenih raziskavah za paliativno nego in boljše poznavanje nevrodegenerativnih bolezni,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2010 o dolgoročni oskrbi starejših ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o vlogi žensk v starajoči se družbi ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0313.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0306.